

Konjunkturbarometern Augusti 2018

Konjunkturinstitutet är en statlig myndighet under Finansdepartementet. Vi gör prognoser som används som beslutsunderlag för den ekonomiska politiken i Sverige. Vi analyserar också den ekonomiska utvecklingen samt bedriver tillämpad forskning inom nationalekonomi.

I **Konjunkturbarometern** publicerar vi varje månad statistik över företagens och hushållens syn på den ekonomiska utvecklingen. Undersökningar liknande Konjunkturbarometern görs i alla EU-länder.

Rapporten **Konjunkturläget** är främst en prognos för svensk och internationell ekonomi, men innehåller också djupare analyser av aktuella makroekonomiska frågor. Konjunkturläget publiceras fyra gånger per år. **The Swedish Economy** är den engelska översättningen av delar av rapporten.

I **Lönebildningsrapporten** analyserar vi varje år de samhällsekonomiska förutsättningarna för lönebildningen.

Den årliga rapporten **Miljö, ekonomi och politik** är en översyn och analys av miljöpolitiken ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Vi publicerar också resultat av utredningar, uppdrag och forskning i serierna **Specialstudier, Working paper, PM** och som remissvar.

Du kan ladda ner samtliga rapporter från vår webbplats, www.konj.se. Statistik och data hittar du på www.konj.se/statistik.

Innehåll

Sammanfattning.....	5
Företag	7
Totala näringslivet	7
Tillverkningsindustri.....	7
Bygg- och anläggning.....	8
Detaljhandel.....	9
Tjänstesektorn.....	11
Hushåll	12

Sammanfattning

Barometerindikatorn steg ytterligare i augusti, från 109,7 i juli till 111,5. Nivån pekar på ett betydligt starkare stämningläge än normalt i ekonomin. Det är tredje månaden i rad som indikatorn stiger.

Det starka läget inom tillverkningsindustrin visar inga tecken på att avta. Konfidensindikatorn för industrin steg istället ytterligare i augusti. Allra starkast är signalerna från företagen inom massa- och pappersindustri samt annan transportmedelsindustri (tillverkning av andra transportmedel än motorfordon).

Även konfidensindikatorn för bygg- och anläggningsverksamhet steg i augusti. Uppgången förklaras av rejält uppjusterade anställningsplaner bland företagen inom anläggningsverksamhet.

Detaljhandels optimism återhämtade sig en del i augusti efter en rejäl nedgång förra månaden. Konfidensindikatorn steg 5,2 enheter och pekar åter på ett starkare läge än normalt. Förbättringen kommer från sällanköpshandeln vars konfidensindikator dock fortsatt understiger det historiska genomsnittet.

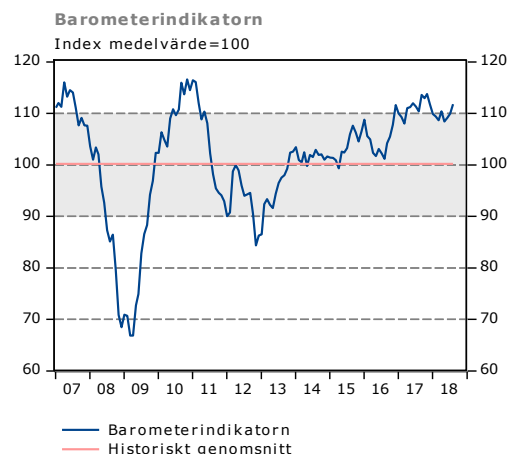
Tjänstesektorn är i augusti den enda sektor som redovisar något svagare signaler än föregående månad. Konfidensindikatorn backade 1,6 enheter men överstiger fortsatt det historiska genomsnittet.

Hushållens tillförsikt ökade för tredje månaden i rad. Det är särskilt synen på hur den egna ekonomin utvecklats det senaste året som har förbättrats från förra mätningen.

Tabell 1 Indikatorer i Konjunkturbarometern

Index medelvärde=100

	jun 2018	jul 2018	aug 2018	Förän dring	Läget
Barometerindikatorn	108,9	109,7	111,5	1,8	++
Konfidensindikatorer					
Tillverkningsindustri	116,0	118,5	121,8	3,3	++
Bygg- & anläggning	105,5	105,5	108,5	3,0	+
Detaljhandel	105,1	96,9	102,1	5,2	+
Tjänstesektorn	104,6	103,1	101,5	-1,6	+
Hushåll	97,5	100,7	102,6	1,9	+
Mikroindex hushåll	94,8	97,0	102,1	5,1	+
Makroindex hushåll	99,2	100,3	99,9	-0,4	=

Barometerindikatorn

mäter det aktuella stämningläget i den svenska ekonomin genom att sammanfatta resultaten från företags- och hushållsbarometern.

Konfidensindikatorer

används för att sammanfatta situationen och förväntningarna i en viss bransch eller sektor.

Mikroindex

sammanfattar hushållens syn på sin egen ekonomi.

Makroindex

sammanfattar hushållens syn på svensk ekonomi.

Läget

++ mycket starkare än normalt
+ starkare än normalt
= ungefär som normalt
- svagare än normalt
-- mycket svagare än normalt

Nettotal

är skillnaden mellan andelen respondenter som svarat till exempel ökat respektive minskat eller bättre respektive sämre på en fråga.

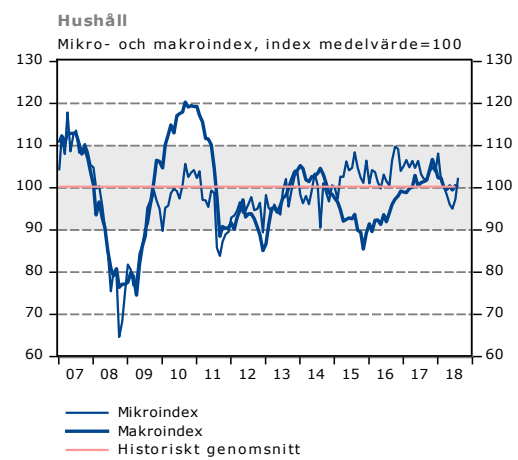
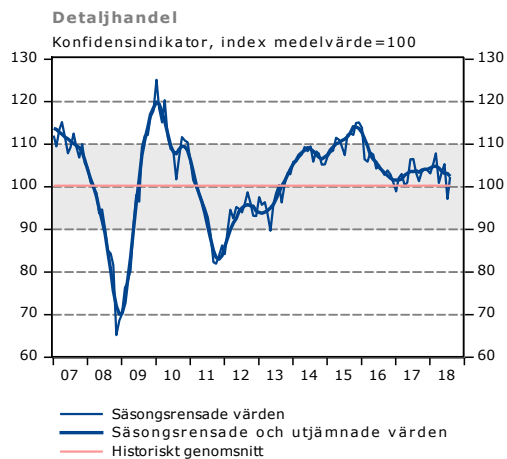
Säsongrensade och utjämnade tidsserier

Säsongrensning görs för att justera för regelbundet återkommande variationer under året. En utjämnad tidsserie visar på en mer långsiktig utveckling och tar bort bruset i högre grad än den säsongrensade serien. Alla diagram i Konjunkturbarometern visar säsongrensade tidsserier om inget annat anges.

Revideringar

Indikatorerna revideras varje månad när tidsserierna säsongrensas.

Läs mer om begrepp och metoder i metodboken för Konjunkturbarometern:
www.konj.se/metodbok

Företag

Totala näringslivet

STABIL SYSSELSÄTTNINGSTILLVÄXT

Näringslivets samlade omdöme om efterfrågeläget är fortsatt betydligt starkare än normalt, såsom det varit under snart två år nu. Samtliga ingående sektorer bidrar till den positiva bilden.

Företagen rapporterar sammantaget om en ökning av antalet anställda de senaste månaderna och anställningsplanerna pekar på en jämförelsevis stark sysselsättningsutveckling även de närmaste tre månaderna. Tillverkningsindustri, bygg- och anläggningsverksamhet och handel har justerat upp sina anställningsplaner jämfört med förra månaden medan tjänsteföretagens förväntningar på sysselsättningsutvecklingen dämpades något.

Tabell 2 Totala näringslivet

Indikator och säsongrensade netttotal

	Medel	maj 2018	jun 2018	jul 2018	aug 2018
Konfidensindikator	100	106,0	108,5	106,3	107,1
Efterfrågeläge	-17	3	4	3	3
Antal anställda, utfall	-2	15	13	12	12
Antal anställda, förväntningar	-2	13	12	14	13

Anmärkning. Totala näringslivet är en sammanvägning av resultaten för bygg- och anläggning, tillverkningsindustri, handel och tjänstesektorn. Vikterna är andra än de som används vid beräkning av Barometerindikatorn.

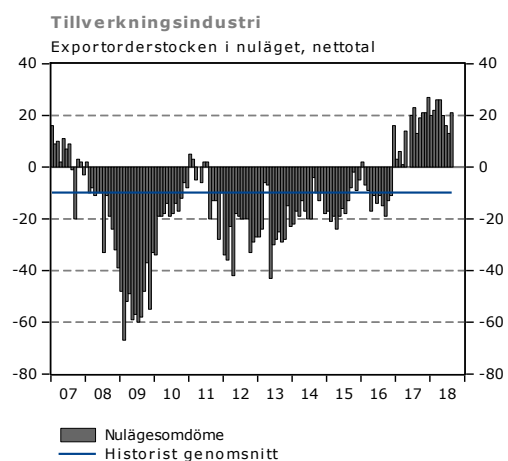
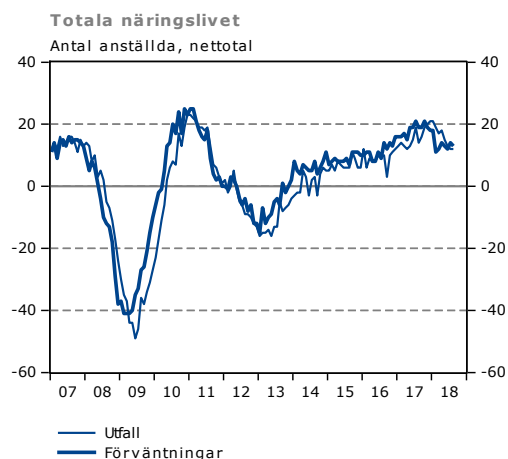
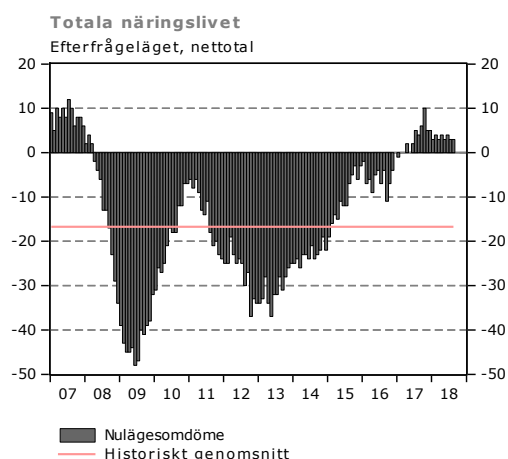
Tillverkningsindustri

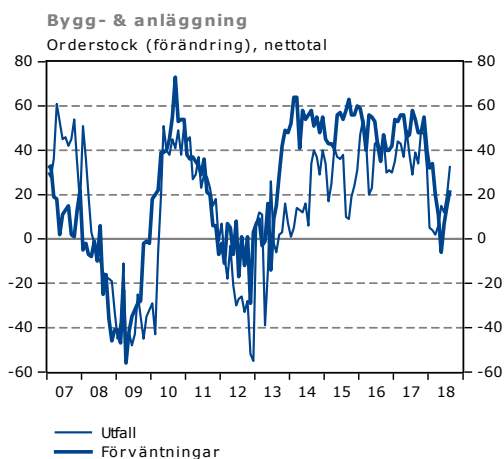
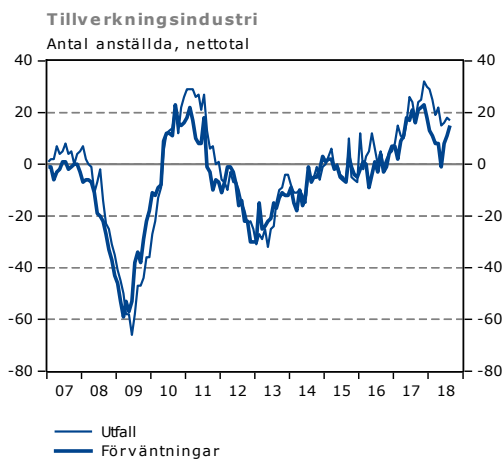
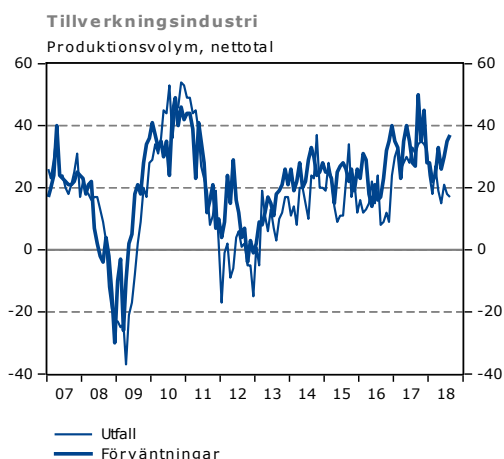
FORTSATT HÖGTRYCK

Utfall och nuläge: Industriföretagen rapporterar om fortsatt god ordertillväxt, både på hemma- och exportmarknaden. De historiskt starka omdömena om storleken på orderstockarnas storlek stärktes ytterligare något i augusti och de senaste månadernas nedåtgående trend i synen på exportorderstockarna bröts och vände uppåt igen. Omdömena om exportorderstockarnas storlek stärktes särskilt i motorfordonsindustri, elektronikindustri och kemisk industri.

Produktionsvolymen uppges sammantaget ha ökat i oförändrad takt de senaste månaderna samtidigt som färdigvarulagren bedöms vara något för små i augusti. Även antalet anställda uppges ha fortsatt öka i oförändrad takt.

Förväntningar och planer: Företagens produktionsplaner för de närmaste månaderna är fortsatt mycket positiva och visar på en

starkare produktionsutveckling framöver. Annan transportmedelsindustri, massa- och pappersindustri samt metallvaruindustri är exempel på branscher som redovisar betydligt mer optimistiska produktionsplaner än normalt.

Anställningsplanerna justerades upp ytterligare något och pekar på en fortsatt ökning av antalet anställda på bred front bland industrins delbranscher.

Försäljningspriserna väntas kunna höjas i betydligt större utsträckning än normalt de kommande tre månaderna, både på hemma- och exportmarknaden.

Tabell 3 Tillverkningsindustri

Säsongsrensade netttotal

	Medel	maj 2018	jun 2018	jul 2018	aug 2018
Utfall och nuläge					
Produktionsvolym	15	15	21	18	17
Orderingång hemmamarknad	6	3	9	9	12
Orderingång exportmarknad	12	8	15	13	13
Orderstock, nulägesomdöme	-16	17	13	15	19
Exportorderstock, nulägesomdöme	-10	20	16	13	21
Färdigvarulager, nulägesomdöme	13	-5	-1	-2	-6
Antal anställda	-7	15	16	18	17
Förväntningar och planer					
Produktionsvolym	22	26	30	35	37
Försäljningspriser hemmamarknad	9	18	20	21	24
Försäljningspriser exportmarknad	2	22	15	20	16
Antal anställda	-11	-1	8	11	15

Bygg- och anläggning

ORDERSTOCKARNA FORTSÄTTER ATT VÄXA

Utfall och nuläge: Både hus- och anläggningsbyggarna rapporterar om ett ungefär oförändrat byggande de senaste månaderna. Samtidigt uppges orderstockarna ha ökat jämförelsevis mycket för andra månaden i rad och ligger nu på den högsta uppmätta nivån sedan november 2017. Företagens syn på orderstockarnas storlek är också fortsatt betydligt mer positiv än normalt.

Företagen rapporterar om förhållandevis stark sysselsättningstillväxt de senaste tre månaderna. Men trots omfattande nyanställningar uppges ungefär hälften av byggföretagen att brist på arbetskraft är det största hindret för ökat byggande, vilket är en ökning från föregående månad. Bristen uppges vara störst bland husbyggarna.

Efter ett antal månader med oförändrade priser uppges anbudspriserna sammantaget ha ökat något de senaste tre månaderna.

Förväntningar och planer: Förväntningarna på de närmaste månadernas byggande justerades ned i augusti, till en nivå under det historiska genomsnittet. Förväntningarna på orderstockarna ökade dock för tredje månaden i rad och är mer optimistiska än normalt.

Byggföretagens anställningsplaner på tre månaders sikt steg betydligt i augusti. Det är anläggningsbyggarnas anställningsplaner som ökat kraftigt medan husbyggarna ligger kvar på en liknande nivå som i juli.

Anbudspriserna väntas sammantaget vara oförändrade de kommande månaderna. Husbyggarna förväntar sig något sänkta anbudspriser medan anläggningsbyggarna tror på något ökade priser.

Tabell 4 Bygg- och anläggning

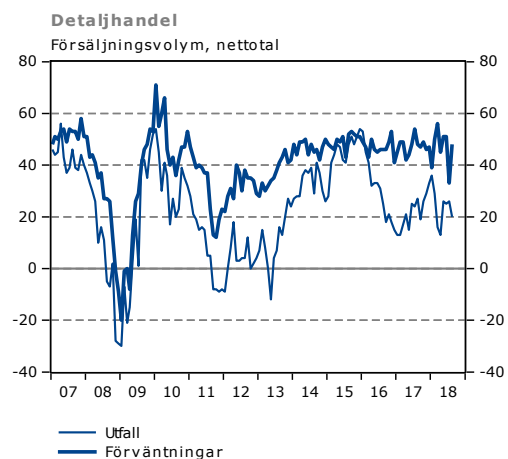
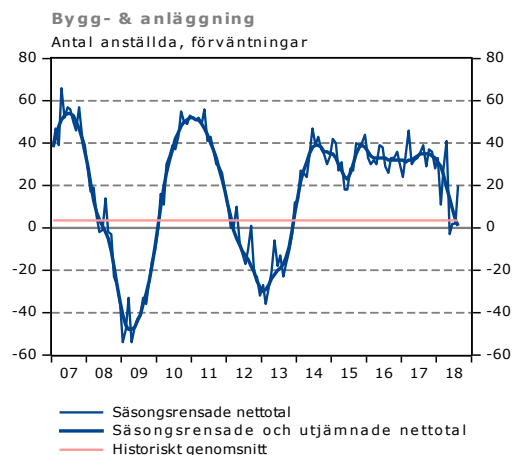
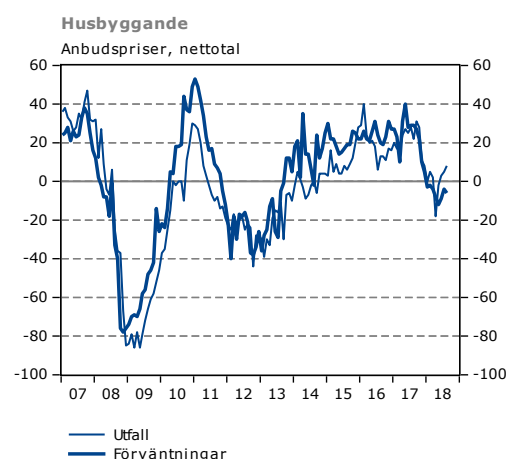
Säsongsrensade netttotal

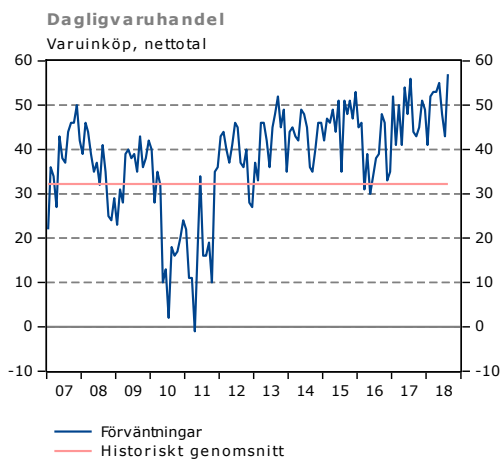
	Medel	maj 2018	jun 2018	jul 2018	aug 2018
Utfall och nuläge					
Byggandet	8	13	-2	1	4
Anbudspriser	-5	-6	0	6	6
Orderstock, förändring	4	15	12	20	33
Orderstock, nulägesomdöme	-26	6	10	10	10
Antal anställda	-2	12	-1	7	27
Förväntningar och planer					
Byggandet	13	-9	16	14	4
Anbudspriser	0	-11	-11	-3	-1
Orderstock	11	-6	7	15	22
Antal anställda	4	-3	2	2	20

Detaljhandel

DYSTER FÖRSÄLJNINGSSITUATION INOM HANDEL MED MOTORFORDON

Utfall och nuläge: Företagen inom detaljhandeln rapporterar om en något svagare försäljningsutveckling än normalt de tre senaste månaderna. Signalerna skiljer sig dock åt. Företagen inom handel med motorfordon och dagligvaruhandel redovisar en förhållandevis stark försäljningstillväxt medan företagen inom sällanköps-handel rapporterar om en jämförelsevis svag utveckling. Även företagens samlade omdöme om nuvarande försäljningssituation har dämpats och är nu på nivåer under det normala. Framst är

Detaljhandeln definieras som:

Handel med motorfordon (SNI 45) +
Dagligvaruhandel (SNI 47.11 + 47.2) +
Sällanköpshandel (SNI 47.19 + 47.4-9) +
Detaljhandel med drivmedel (SNI 47.3)

det företagen inom handel med motorfordon som blivit mer negativa jämfört med föregående månad, trots den förhållandevis goda försäljningsutvecklingen. Den samlade bedömningen av varulagrens storlek är på en historiskt ungefär normal nivå.

Antalet anställda uppges ha varit i stort sett oförändrat inom detaljhandeln de senaste tre månaderna.

Förväntningar och planer: Fler företag än normalt räknar med ökad försäljningsvolym de närmaste tre månaderna. Även företagen inom sällanköpshandel tror återigen på en försäljningstillväxt över det normala. Synen delas dock inte av företagen inom handel med motorfordon som har blivit mer pessimistiska.

Företagens förväntningar på försäljningssituationen på sex månaders sikt är sammantaget i nivå med det historiska genomsnittet. Även med denna tidshorisont har dock företagen inom handel med motorfordon klart mer dämpade förväntningar.

Företagen inom detaljhandeln förväntar sig höjda försäljningspriser i större utsträckning än normalt och man planerar för större varuinköp än normalt. Inom dagligvaruhandeln är andelen företag som planerar för ökade varuinköp särskilt stor.

Detaljhandelns anställningsplaner pekar på en viss sysselsättningsökning de närmaste tre månaderna.

Tabell 5 Detaljhandel

Säsongsrensade netttotal

	Medel	maj 2018	jun 2018	jul 2018	aug 2018
Utfall och nuläge					
Försäljningsvolym	26	26	25	26	20
Nuvarande försäljningssituation	3	6	9	3	-5
Varulager, nulägesomdöme	26	26	22	28	24
Antal anställda	3	4	5	1	2
Förväntningar och planer					
Försäljningsvolym	40	51	51	33	48
Försäljningspriser	11	26	26	34	29
Inköp av varor	17	17	19	16	26
Antal anställda	2	5	3	4	9
Försäljningssituation om 6 mån	44	48	42	40	44

Tjänstesektorn

TJÄNSTEFÖRETAGEN SER LJUST PÅ INNELIGGANDE UPPDRAG

Utfall och nuläge: Tjänsteföretagen rapporterar sammantaget om en svagare efterfrågeutveckling än de gjort de senaste månaderna även om den fortfarande rapporteras något starkare än normalt. Den egna verksamheten uppges ha utvecklats ungefär som normalt. Tjänsteföretagens samlade bedömning av storleken på inneliggande uppdrag är fortfarande betydligt ljusare än normalt.

Antalet anställda uppges ha ökat i jämförelsevis stor utsträckning de senaste månaderna. Andelen företag som uppger att de kunnat höja försäljningspriserna de senaste månaderna är något lägre än det historiska genomsnittet.

Förväntningar och planer: Tjänsteföretagens förväntningar på efterfrågan är något mer optimistiska än normalt, men har fallit två månader i rad. Anställningsplanerna är något mer optimistiska än normalt. Inom finans- och försäkringsverksamhet samt bemanning är det emellertid fler företag som förväntar sig att minska antalet anställda än vad det är som förväntar sig att nyanställa.

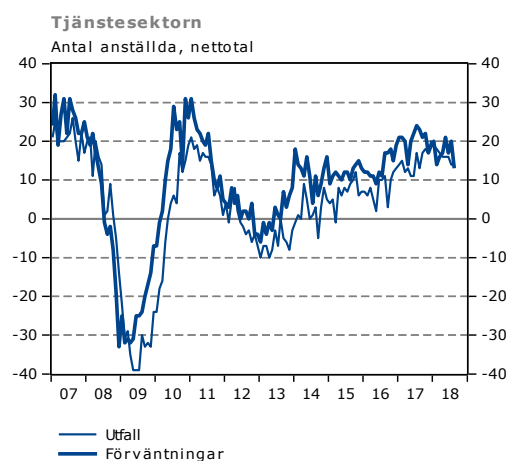
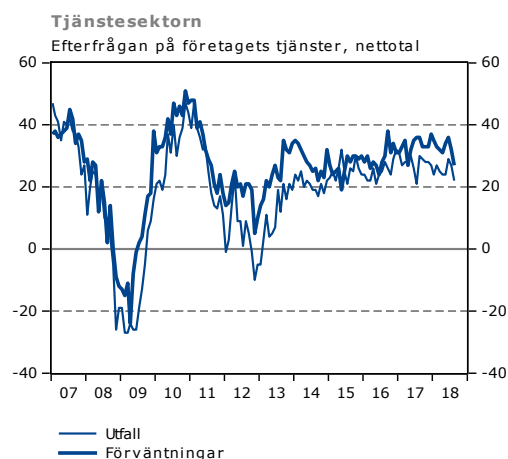
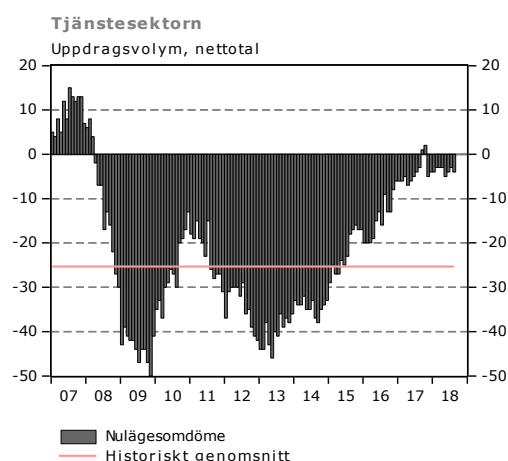
Försäljningspriserna väntas kunna höjas de kommande månaderna, men i något lägre utsträckning än normalt.

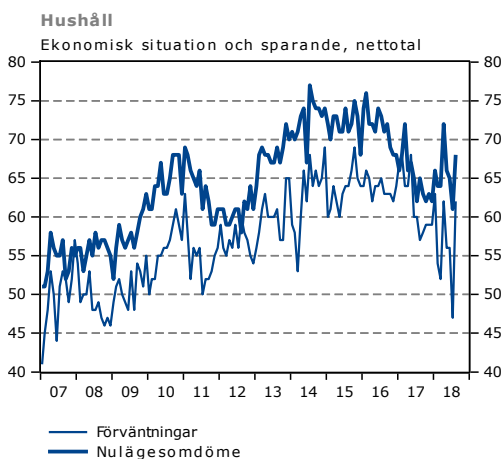
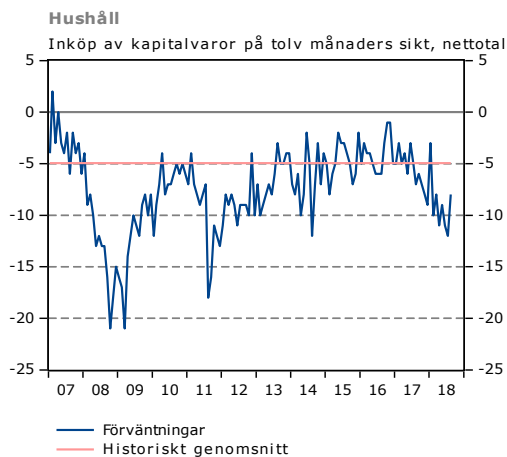
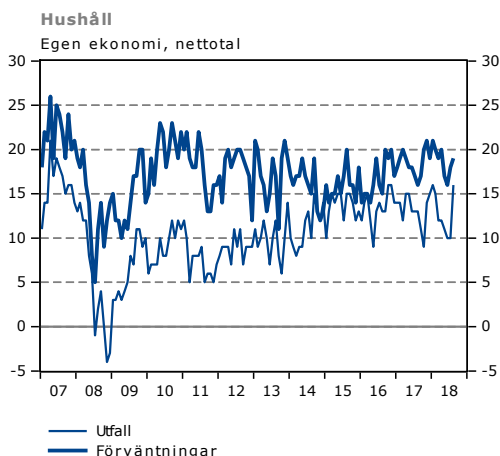
Tabell 6 Tjänstesektorn

Säsongrensade netttotal

	Medel	maj 2018	jun 2018	jul 2018	aug 2018
Utfall och nuläge					
Företagets verksamhet	22	9	17	17	21
Efterfrågan	18	24	29	27	22
Uppdragsvolym, nulägesomdöme	-25	-5	-4	-3	-4
Försäljningspriser	4	6	8	10	3
Antal anställda	1	16	16	14	14
Förväntningar och planer					
Efterfrågan	25	34	36	32	27
Försäljningspriser	10	13	8	12	5
Antal anställda	6	21	17	20	13

Svaren samlades in mellan 31 juli och 22 augusti.

Hushåll

LJUSNAD BILD AV DEN EGNA EKONOMIN

Utfall och nuläge: Hushållens syn på hur deras egen ekonomi har utvecklats det senaste året förbättrades i augusti vilket är den främst bidragande orsaken till uppgången i konfidensindikatorn. Inställningen till om det i dagsläget är fördelaktigt för folk i allmänhet att göra större kapitalvaruinköp dämpades samtidigt, men är trots det något mer positiv än normalt. Att spara anses fortsatt vara mindre fördelaktigt än normalt.

Den ekonomiska situationen i Sverige bedöms vara i stort sett oförändrad jämfört med för tolv månader sedan samtidigt som den egna arbetslöshetsrisken upplevs ha minskat.

Förväntningar och planer: Hushållens förväntningar på hur den egna ekonomin kommer att utvecklas det närmaste året är oförändrat ungefär i nivå med det historiska genomsnittet. Planerna på att göra större kapitalvaruinköp är fortsatt mer återhållsamma än normalt, även om de justerades upp något i augusti. Andelen hushåll som svarar att det är troligt att de kommer att kunna spara något under de närmaste tolv månaderna ökade samtidigt rejält.

Hushållens förväntningar på utvecklingen i den svenska ekonomin det närmaste året är fortsatt något negativa. Synen på hur arbetslösheten kommer att utvecklas det närmaste året är dock ljusare än normalt.

Pris- och ränteförväntningar: Hushållens inflationsförväntningar på tolv månaders sikt dämpades marginellt i augusti, från 3,5 procent i juli till 3,4 procent.

Även ränteförväntningarna justerades ner marginellt, på samtliga tidshorisonter. Den rörliga bostadsräntan förväntas uppgå till 2,23 procent om ett år. I juli var motsvarande siffra 2,24 procent.

Svaren samlades in mellan 1 och 15 augusti.

Tabell 7 Hushållsfrågor

Säsongrensade värden, index medelvärde = 100

	Medel	maj 2018	jun 2018	jul 2018	aug 2018
Egen ekonomi nu	9	11	10	10	16
Egen ekonomi om 12 månader	19	17	16	18	19
Ekonomi i Sverige nu	-8	-1	-4	0	-2
Ekonomi i Sverige om 12 månader	6	-6	-9	-7	-6
Arbetslösheten 12 månader framåt	7	-5	-5	-6	-4
Inställning till kapitalvaruköp nu	11	6	11	17	13
Inköp av kapitalvaror 12 månader framåt	-5	-9	-11	-12	-8
Fördelaktigt att spara nu	19	13	6	13	13
Sparande 12 månader framåt	47	56	56	47	62
Ekonomisk situation (sparar - skuldsätter sig)	56	66	65	61	68
Egen arbetslöshetsrisk nu	-9	-20	-16	-24	-19

Tabell 8 Inflation och boräntor

Medelvärden i procent exklusive extremvärden

	maj 2018	jun 2018	jul 2018	aug 2018
Uppfattad inflation nu	3,5	3,6	3,7	3,6
Förväntad inflation om 12 mån	3,1	3,4	3,5	3,4
Förväntad rörlig bostadsränta om 1 år	2,24	2,21	2,24	2,23
Förväntad rörlig bostadsränta om 2 år	2,65	2,58	2,62	2,56
Förväntad rörlig bostadsränta om 5 år	3,38	3,29	3,38	3,20

Anmärkning. För en beskrivning av hur KI fastställer vilka observationer som ska uteslutas, se sidan 14 i Metodbok för Konjunkturbarometern på www.konj.se